

Flertallet kan udtale sig om det hele Kirkevæsen paa den Maade, at man siger, at Alt, hvad der i den Henseende vedrører Landet, det er en Stats sag, medens Alt, hvad der i den Henseende vedrører Kjøbenhavn og Kjøbstæderne, det er en Kommunesag. Man vil iblandt Andet ogsaa komme i Forleghed dermed, at en Mængde af Tienderne paa Landet ere tillagte Præsterne i Kjøbstæderne. Saaledes har Præsten ved Bartov, saavidt jeg erindrer, to Tiender fra Landet, Præsten i Kolbing een osv. Det er et Spørgsmaal, som Udvalgets Flertal ikke har løst, og det vilde interessere mig at se, hvorledes det vil løse det, hvorledes det, naar det inddrager Tienderne paa Landet, vil give de Præster i Kjøbstæderne, der nyde saadan Tiende, Bederlag derfor. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) mente ogsaa, at i det Dieblit, man ikke drog Tienderne ind i Statskassen, saa var det ikke muligt at faa deres Form forandret. Han gjorde gjældende, at, naar man lod Præsterne beholde Tienden, var det en Selsfølge, at man ikke kunde omsætte Formen af den Indtægt, de havde derigjennem. Det ærede Medlem maa imidlertid have en meget svag Sukommelse, naar han ikke erindrer, at det i Kirkekommissionen og Udvalget er oplyst, at der er solgt over 400 Td. Hartkorn Præstegaardsjord, saa at altsaa de vedkommende Præster derved fik deres Indtægter under en anden Form end tidligere, ligesom i det Hele Omsætningen af Naturalindtægter til Pengeindtægter er foregaaet endogsaa i et ganske forbausende rigt Omfang. Dernæst blev det omtalt af det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (Klein), at det samme ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds paa et tidligere Stadium nærmere havde udtalt sig om, hvorledes Tienden skulde afløses. Fremgangsmaaden ved Afsløsningen er et meget væsentligt Punkt, og jeg tror, man har Grund til at beklage, at det ikke kom klart frem fra det ærede Medlem, hvorledes han tænkte sig, at den skulde afløses. Han har paa et tidligere Standpunkt af. Sagen i denne Retning støttet sig til et tidligere i dette Thing foreliggende Lovforslag, hvortil der var stillet et Endringsforslag, der gik ud paa, at

Tienden skulde afløses med det 16dobbelte istedetfor med det 25dobbelte. Nu vil jeg bede det ærede Medlem gjøre sig rigtig opmærksom, om det ikke skulde være lettere muligt, naar det gjaldt Præsternes Indtægter eller de kirkelige Indtægter, at opnaa den umaadelige Reduktion i Summen, som det vilde være at gaa ned fra det 25dobbelte til det 16dobbelte, end det vilde være, naar Tienden først var gaaet ind i Statskassen. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at, naar Folkethinget, efterat Tienden er indgaaet i Statskassen, vilde indlade sig paa en Afsløsning, der reducerede sig til det 16dobbelte, saa vilde den give Tiendehynderne en Lettelse, der, kapitaliseret, vilde udgjøre en Sum af 11 Millioner Rd. I dette Dieblit udgjør Tienden for et Gjennemsnit af 5 Mar 1,330,000 Rd. og divideres denne Sum med 3, hvilket i den aarlige Indtægt vil svare til Forholdet 25 til 16, saa vil der altsaa blive eftergivet 440,000 Rd. om Aaret, og det ærede Medlem vil let se, at denne Sum repræsenterer Renten af en Kapital af 11 Millioner Rd. Jeg er nu af den Mening. — jeg vil just ikke sige, at den gjør min Opfattelse af Menneskets Hjertelag Væ — at det vil gaa lettere med at borttage disse 11 Millioner, naar det gaar ud over Kirkens Indtægter, end naar det gaar ud over Statens Indtægter. Dernæst vil jeg omtale de Feil, som man troede at finde i Flertallets Oversigt. Jeg kunde ikke rigtig forstaa den høitærede Minister, naar han fandt, at Bispetienderne kun forekom to Gange i Oversigten, thi jeg kan ikke se Andet, end at de forekomme tre Gange, saa at Feilen altsaa er tredobbel; jeg kan nemlig ikke se Andet, end at under Rubrikerne „Bispeembedernes Indtægter“, „Overskud af Bispetiender“ og „Hidtil ydede Tilskud til kirkelige Diemed“ kommer den ene Sum, der udredes til Bispernes Lønning, tre Gange igjen. Efter den Beregning, som den høitærede Minister gjorde, vilde 307,000 Rd. være den Sum, hvormed Balancen i Henseende til Indtægt maatte reduceres, men dertil kommer, som han bemærkede, under Udgiften endnu 46,000 Rd. ifølge en Paragraf, man iblandt sine egne Forslag havde overset, og naar man nu dernæst vilde gaa raff frem og